

ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ρούλα μακρή

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Νεοελληνική Γλώσσα

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2015

Τομέας Έκθεσης «ρούλα μακρή»

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**Πρότυπου Εκπαιδευτικού Οργανισμού
"ρούλα μακρή"****ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β')****ΔΕΥΤΕΡΑ 18 ΜΑΪΟΥ 2015 - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:****ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

A1. Ο συγγραφέας αναφέρεται στη σπουδαιότητα των αρχαίων θεάτρων και προσδιορίζει τους τρόπους ανάδειξής τους. Κατ' αρχάς, τονίζει ότι υπήρξαν χώροι έκφρασης της δημοκρατίας, ανάπτυξης της ψυχαγωγίας με τη διδασκαλία του δράματος και, λόγω του διαχρονικού χαρακτήρα του τελευταίου, συμβάλλουν στη συνάντηση του παρελθόντος με το παρόν. Αυτή η συνάντηση αποτελεί αίτημα της σύγχρονης αρχαιολογίας και κοινωνίας και μπορεί να επιτευχθεί με την χρήση των αρχαίων θεάτρων για την προβολή σημερινών καλλιτεχνικών δημιουργιών, παρά το ότι είναι ήδη ταλαιπωρημένα από το χρόνο. Κλείνοντας, ο συγγραφέας επισημαίνει ότι, για να προστατευθούν αλλά και για να αξιοποιηθούν με ένα τρόπο ζωντανό στη σημερινή εποχή, είναι αναγκαία η καταγραφή τους, η συνεργασία των πνευματικών ανθρώπων και των τοπικών κοινωνιών και η πραγματοποίηση ποικίλων πολιτιστικών δράσεων.

B1. Σ

Λ

Λ

Λ

Σ

B2.α. Η έβδομη παράγραφος του κειμένου αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων:

(α). με αίτιο-αποτέλεσμα: αίτιο «η καταγραφή όλων των μνημείων»

αποτέλεσμα: «θα προσφέρει ένα πολύ σημαντικό εργαλείο στη συστηματικότερη διαχείριση αυτού του πλούτου».

(β). με διαίρεση:

Διαιρετέα έννοια: "Τα μνημεία"

Διαιρετική βάση: "ως προς το βαθμό γνώσης που έχουμε γι' αυτά"

Μέλη της διαίρεσης: "Των πολύ ή λιγότερων γνωστών, των εντοπισμένων αλλά μη ερευνημένων αλλά και εκείνων των οποίων γνωρίζουμε ακόμη την ύπαρξη".

Επίσης θα μπορούσε να αναφερθεί και η ύπαρξη ενός τρίτου τρόπου ανάπτυξης παραγράφου: Με παραδείγματα: «Με όλα τα δεδομένα τους... ανάδειξής τους». Με τα παραδείγματα τεκμηριώνει την ορθότητα της θέσης του, συνδέοντάς την με στοιχεία από την πραγματικότητα.

B2. β. Οι παρακάτω διαρθρωτικές λέξεις - εκφράσεις χρησιμοποιούνται από το συγγραφέα για να διατηρήσουν τη συνοχή του κειμένου:

πρώτα απ' όλα = αρχικά, κατά πρώτο λόγο, καταρχάς

παράλληλα = επιπλέον, συμπληρωματικά, επίσης

εξάλλου = άλλωστε

B3 α. εκτυλίσσεται = ξετυλίγεται, ξεδιπλώνεται, συμβαίνει

κατάλοιπα = απομεινάρια

επιδίωξη = προσπάθεια, εγχείρημα, στόχος, σκοπός

προσέγγισης = πλησιάσματος, σύγκλισης, επαφής

ολοκληρωμένη = πλήρη, ακέραιη, άρτια

B3 β. αναπτυσσόταν = υποβαθμιζόταν

δράση = αδράνεια, απραξία, στασιμότητα, ακινησία, εφησυχασμός,

αταραξία

ερευνημένων = ανεξερεύνητων

γνωρίζουμε = αγνοούμε

ανάδειξης = αποσιώπησης, απόκρυψης

B4. α. Ο συγγραφέας στην ημιπερίοδο «-των πολύ... αρχαίες μαρτυρίες-» κάνει χρήση της διπλής παύλας, αρχικά για να εξηγήσει όσα προηγήθηκαν («των πολύ... μη ερευνημένων») και στη συνέχεια για να συμπληρώσει τα προηγούμενα προσθέτοντας νέες πληροφορίες («αλλά και εκείνων... αρχαίες μαρτυρίες»)

β. Ο συγγραφέας επιστρατεύει τη χρήση του γ' προσώπου (ενικού και πληθυντικού). Μ' αυτόν τον τρόπο προσδίδεται ακρίβεια, αντικειμενικότητα, εγκυρότητα, γενίκευση και προβάλλεται μια καθολικά αποδεκτή αλήθεια

γ. Επικοινωνιακό πλαίσιο: Ομιλία, προσφώνηση και αποφώνηση, χρήση α' και γ' ενικού και πληθυντικού προσώπων, εμβόλιμες προσφωνήσεις, ύφος λόγου σοβαρό και οικείο.

Αξιότιμε κ. Δήμαρχε, μέλη του δημοτικού συμβουλίου και αγαπητοί συνδημότες,

ΠΡΟΛΟΓΟΣ:

Θα ήθελα, καταρχάς, να εκφράσω τη χαρά μου, που μου δίνεται η ευκαιρία να διατυπώσω τους προβληματισμούς μου σχετικά με την προστασία και την αξιοποίηση της πολιτισμικής μας κληρονομιάς που αποτελεί άλλωστε και το θέμα της σημερινής μας ημερίδας. Κάθε λαός, όπως και ο ελληνικός, έχει να επιδείξει μνημειώδη επιτεύγματα, που είτε είναι μεμονωμένα έργα τέχνης, είτε σύνολο κτισμάτων, αποτυπώνουν τον πολιτισμό του σε μία συγκεκριμένη εποχή και παράλληλα φανερώνουν τη δημιουργικότητά του. Είναι αναγκαίο, λοιπόν, να επισημανθεί η αξία των μνημείων, καθώς και οι τρόποι εξοικείωσης τόσο των πολιτών όσο και των νέων με αυτά.

ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ:

Α' ζητούμενο: Λόγοι γνωριμίας των μνημείων και της πολιτισμικής μας κληρονομιάς

Αγαπητοί συνδημότες,

- Αποτελούν τόπους μνήμης, συνδεδεμένους κρίκους του παρελθόντος με το παρόν και το μέλλον. Οι άνθρωποι μπορούν να κατανοήσουν την πολύμορφη αξία του ελληνικού πολιτισμού στην ιστορική του διαχρονία, μπορούν να εμβαθύνουν στις πολιτικές συνθήκες που συντέλεσαν στην πολιτιστική ακμή του Ελληνισμού.
- Ενισχύουν τη φιλοπατρία, αφού συμβάλλουν στην καλύτερη γνωριμία με το παρελθόν. Μέσα από την εθνική αυτοσυνειδησία οι νέοι, ειδικά, μπορούν να αισθάνονται τυχεροί για την πολιτιστική τους κληρονομιά που έδινε διαχρονικά έμφαση στην ηθικοπνευματική βελτίωση του ανθρώπου.
- Συνιστούν θεματοφύλακες αξιών και προτύπων και σύμβολα ελευθερίας, αυτοθυσίας και ηρωισμού. Μ' αυτά τα εφόδια οι νέοι θα μπορέσουν να αντισταθούν στις «σειρήνες» της σύγχρονης πολιτισμικής σύγχυσης.
- Είναι κοιτίδες πολιτισμού και παιδείας, λειτουργούν ως ιστορικές πηγές και αποτελούν το αντικείμενο επιστημονικής έρευνας.
- Έχουν απaráμιλλη αισθητική αξία και εμπνέουν τη σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία. Οι άνθρωποι εμβαθύνουν στην ιδέα της

καλαισθησίας, μαθαίνουν να εκτιμούν το ωραίο και να μην καταφάσκουν στην κακογουστιά.

- Συνιστούν την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά και ωθούν στη συνειδητοποίηση της διαφορετικότητας των λαών και της κοινής μοίρας τους και αποτελούν μια γέφυρα, η οποία μας φέρνει σε επαφή με τους άλλους λαούς.

Β' ζητούμενο: Δραστηριότητες εξοικείωσης των νέων με τα μνημεία

Αγαπητοί συνδημότες,

ΠΟΛΙΤΕΣ

- Συνειδητοποίηση της αξίας των μνημείων και της πολιτισμικής μας κληρονομιάς-αναζήτηση πληροφοριών από διάφορες πηγές (τουριστικοί οδηγοί, διαδίκτυο) προκειμένου η επίσκεψη σε αυτά να γίνεται με συστηματικό και μεθοδικό τρόπο)
- Προβολή από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο (ένθετα ιστορικού, καλλιτεχνικού ή πολιτιστικού περιεχομένου)
- Σύνδεση αρχαιολογικών χώρων με μεγάλα ψυχαγωγικά θεάματα-συμμετοχή σε αυτά(Επίδαυρος- Ηρώδειο)
- Απαραίτητη προϋπόθεση η συμβολή της Πολιτείας στην εξοικείωση του πολίτη με τα μνημεία –αρχαιολογικούς χώρους: προβολή μέσω διαφήμισης των χώρων αυτών, καθώς και των σημαντικών πολιτιστικών εκδηλώσεων που λαμβάνουν χώρα σε αυτούς, άνοιγμα των μουσείων στο ευρύ κοινό (φεστιβάλ, εκδηλώσεις, εκθέματα, ημερίδες, συζητήσεις), δυνατότητα στους οικονομικά ασθενείς μέσω της θέσπισης «θεωρικών», ιδίως στα αρχαία ελληνικά θέατρα.
- Εθελοντική δράση για την προστασία-διατήρηση-προβολή μνημείων (πολύ συχνά τέτοιου είδους δράσεις συντονίζονται από ραδιοφωνικούς σταθμούς και την τοπική αυτοδιοίκηση).
- Θέσπιση παγκόσμιας ημέρας μουσείων με δωρεάν είσοδο και προβολή καλλιτεχνημάτων κοινού ενδιαφέροντος (τοπικού - διεθνούς βεληνεκούς) και απaráμιλλης αισθητικής αξίας.

ΝΕΟΙ:

- Με τη συνδρομή της τεχνολογίας, των οπτικοακουστικών μέσων και του διαδικτύου το σχολείο μπορεί να μετατραπεί σε κυψέλη πολιτισμού. Οι αποστάσεις καταργούνται και τα παιδιά μπορούν να έρθουν σε επαφή με την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου τους εξ αποστάσεως.
- Η εκπαίδευση από την πρώτη σχολική ηλικία μπορεί να εθίσει τα παιδιά στη συναναστροφή με τα μνημεία, να τα εκθέσει στην επίδρασή τους, να τους επιτρέψει να χτίσουν μια βιωματική σχέση με το παρελθόν και να δημιουργήσει προϋποθέσεις, για να χαίρονται την παρουσία τους στο περιβάλλον και να την επιζητούν αντί να την αποφεύγουν.

- Τα μνημεία μπορούν να συνδεθούν με πλήθος μαθημάτων, που ήδη διδάσκονται, όπως ιστορία, λογοτεχνία, εικαστικά, γεωγραφία, θρησκευτικά, μαθηματικά. Κάτι τέτοιο είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον και αφήνει αξέχαστες εντυπώσεις στους μαθητές.
- Με την επίσκεψη σ' ένα μνημείο που βρίσκεται στο άμεσο περιβάλλον τους τα παιδιά αποκομίζουν αισθητικές και πνευματικές εμπειρίες και βιώματα, που τους ακολουθούν στο σχολείο και στην εξωσχολική τους ζωή. Αυτού του είδους οι επισκέψεις –και διαδικτυακές- δεν πρέπει να έχουν το χαρακτήρα μιας άσκοπης, αμήχανης και ανοργάνωτης περιδιάβασης, αλλά μιας αναμενόμενης –λόγω της κατάλληλης προετοιμασίας –ανακάλυψης χώρων και πληροφοριών, μιας περιπέτειας, ενός παιχνιδιού με συγκεκριμένο στόχο.
- Πριν από περίπου είκοσι χρόνια το Υπουργείο Παιδείας σε συνεργασία με το ελληνικό τμήμα του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων εκπόνησαν ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τον τίτλο «Το σχολείο υιοθετεί ένα μνημείο». Στο πλαίσιο του πρωτότυπου αυτού προγράμματος οι μαθητές ασχολούνταν με ένα μνημείο, του οποίου την αξία αναδείκνυαν έπειτα από μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας. Έπρεπε, επιπλέον, να το φωτογραφίσουν, να πάρουν συνεντεύξεις από ανθρώπους που σχετίζονταν μ' αυτό, να κάνουν επιτόπια εξέταση της αρχιτεκτονικής του, να το σχεδιάσουν, να το ζωγραφίσουν και να κοινοποιήσουν την όλη εργασία τους σε μαθητικά έντυπα ή μέσα μαζικής ενημέρωσης. Τέτοιες προσπάθειες θα άξιζε να συνεχιστούν.
- Ανθρωπιστικό περιεχόμενο σπουδών.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ:

Συμπερασματικά, καθίσταται σαφές ότι τα πολιτιστικά μνημεία αποτελούν υλικά τεκμήρια της μακραίωνης πολιτισμικής πορείας του Ελληνισμού, τα οποία, ωστόσο, ασκούν ευεργετική επίδραση στην πνευματική, ηθική και αισθητική διαμόρφωση και εξέλιξη των σύγχρονων Ελλήνων. Ο γνήσιος και διαρκής «διάλογος» μ' αυτά είναι ο τρόπος να γεφυρώσουμε το χάσμα ανάμεσα στο παρελθόν και το παρόν και να σχεδιάσουμε με ποιότητα και δημιουργικότητα το μέλλον.

Σας ευχαριστώ για το χρόνο σας

Σχολιασμός Θεμάτων: Το κείμενο ήταν κλιμακούμενης δυσκολίας, το δεύτερο μισό του κειμένου έχρηζε ιδιαίτερης προσοχής. Το δεύτερο μέρος ήταν βατό, αλλά οι λεξιλογικές ασκήσεις (συνώνυμα-αντώνυμα) ήταν απαιτητικές. Τα ζητούμενα της παραγωγής λόγου ήταν με σαφήνεια διατυπωμένα.

Τομέας Έκθεσης «ρούλα μακρή»